

Dějepis 8

12.zadání

1. Vynálezy mění svět – dobrovolný úkol/ pracuj s encyklopedií, internetem/

Pokuste uhodnout, o kterého našeho slavného vynálezce se jedná.

A. Zasloužil jsem se o zavádění elektrické osvětlení, postavil jsem v Praze první elektrickou dráhu. Mým nejznámějším objevem je oblouková lampa. Mé jméno nese také zpívající fontána v Praze.

B. Byl jsem český kněz, přírodovědec a vynálezce. Mým nejznámějším vynálezem je uzemněnýbleskosvod.

C. Byl jsem mechanik a konstruktér. Sestrojil jsem hodiny pro hvězdárnu Klementinum. Mým největším vynálezem jsou stroje poháněné parou.

D. Zdokonalili jsme pluh k orbě půdy. Náš vynález se jmenoval ruchačlo a půdu nejen kypřil, ale i obracel.

E. Byl jsem lesník, spisovatel a vynálezce. Vynalezl jsem šroubový lis pro výrobu vína, kuličkové ložisko bez mazání a buzolu. Mým největším přínosem bylo správné umístění lodního šroubu na záď lodi.

2.Zápis:

Nadpis „ Dlouhé“ 19.století – život v 19.století,rozvoj věd, moderní technika, rozvoj dopravy, počátky sportu, každodennost

INDUSTRIALIZACE

- v 19.stol.položeny základy průmyslové velkovýroby (těžba uhlí a železné rudy, hutnictví, strojírenství, potravinářský a textilní průmysl) - dokončení základní železniční sítě/ v roce 1807 projekt koněspřežné železnice z Českých Budějovic do Lince/ a telegrafní sítě

- příchod obyvatel do měst

- **1873 – krach na vídeňské burze** -dočasný hospodářský pokles

KULTURA

- pěvecké a tělocvičné spolky (Hlahol, Sokol), vydávání českých knih, novin a časopisů,1. český naučný slovník – **Riegrův slovník naučný**

- umělci:literatura: J. Neruda, hudba:B. Smetana,A.Dvořák, Zdeněk Fibich,výtvarné umění-J. Mánes,

M. Aleš ,**1881 – otevření Národního divadla – požár-1883 znovuotevření operou Libuše**

VĚDECKÝ A TECHNICKÝ POKROK

- technický pokrok + vynálezy

- bakteriologie – L. Pasteur (*vzteklina*), R. Koch (*tuberkulóza*)

- **1896 – rentgenové paprsky** (W. Roentgen)

- chemie – M. Curie –Skłodowska (*radioaktivita, nové chemické prvky*)

- A. Nobel (*dynamit*) ----- **Nobelova cena**

- benzinové a naftové motory (Benz) ----- 1. automobily

- využití elektřiny: T. A. Edison (*žárovka*), Marconi (*bezdrátový přenos zpráv*),

bratři Lumiérové (*kinematografie*)

- umělé hedvábí, bakelit, celofán

----- nové průmyslové obory (automobilový, letecký, zbrojní, elektrotechnický)

Kontrolní otázky

1)Ve kterém roce začala fungovat koněspřežná doprava?

2)Čím se proslavil T.A.Edison?

3)V jakém oboru byla slavná M.Curie-Sklodovská?